

συνετὰ ἀναγράφει, ἐκ τῆς ἐορτῆς ταύτης λαμβάνον ἀφετηρίαν. Ἡ ὁμόνοια ἰδίως, τῆς δυστυχῶς τὴν ἔλλειψιν πολλακίς ἠσθάνθη κατὰ τὰ πολυδύνα ἐκεῖνα ἔτη ὁ ἀγωνιζόμενος ἑλληνισμός, παρέχει ἀφορμὴν σκέψεων εἰς τὸν ἀρθρογράφον, καὶ ὁ κάλαμός του συντρίβεται εἰς ἀνάθεμα κατὰ τῶν ἀνδρῶν, ὅσοι «μὲ τὰ αἰσχροὰ» πάθη ἢ μὲ τὰς δοξομανεῖς κλίσεις τῶν ζῆ-» τοῦν ν' ἀνατρέφουν τὸ μέγα ἔργον, θεμελιω-» μένον καὶ στηριγμένον μὲ τὸ ἀκριβὸν αἷμα τῶν » ἀδελφῶν καὶ τέκνων μας!» Ὡραῖος δὲ εἶνε καὶ ὁ ἐπίλογος τοῦ ἀρθροῦ, συνοψίζων ἐν ἐκφράσεσι διαυγοῦς καὶ πεφωτισμένης φιλοπατρίας τοὺς πόθους τῶν ἀνδρῶν, ὧν μόνον κέντρον πρὸς δρά-» σιν ἦτο τοῦ ἔθνους ἡ εὐδαιμονία. «Οἱ Ἕλλη-» νες διὰ τῆς ἀδελφικῆς ἐνώσεως καὶ τῆς πρὸς » τὴν πατρίδα ἀφοσιώσεως τῶν ἔθεσαν Νόμους, » ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ κυβερνῶνται ὅστις » λοιπὸν ἡ κρυφίως διὰ διάφορων σπουδαρχικῶν » τεχνασμάτων, ἢ φανερά καὶ ἐνόπλιως ἤθελεν » ἐγερθῆ κατ' αὐτῶν, πρέπει ν' ἀποκλείεται ἀπ' » ὅλα τὰ καλὰ, ὅσα ἡ κοινὴ συγκατάθεσις ἀπε-» φάσισε νὰ μοιράζωνται ἐπίσης εἰς καθένα πο-» λίτην καὶ κηρύττομεν τρανότατα, ὅτι τὸ πρῶ-» τον χρέος ἐκάστου πατριώτου εἶνε νὰ κατα-» τρέχη πλέον παρὰ τοὺς Τούρκους αὐτοὺς πάν-» τα, ὅστις, ἢ ἀπὸ πάθη ἢ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας » κινούμενος σπεύδει νὰ κλονίσῃ τῆς κοινῆς εὐ-» δαιμονίας τὰ θεμέλια.»

Συγκινοῦσιν ἡμᾶς ἀληθῶς σήμερον, ἀναγι-» νώσκοντας ταῦτα, τοῦ γράφοντος αἱ πατριωτι-» καὶ σκέψεις. Ἄλλ' οὐχ ἦτον συγκινεῖ ἡμᾶς ἡ ἀφελῆς διήγησις περὶ τοῦ συνεχῆς τῶν κανο-» νίων κρότου καὶ τῶν χαρμολύπων φωνῶν τοῦ λαοῦ τοῦ Μεσολογγίου ὅλου, πανηγυρίζοντος τὴν ἀμφιετηρίδα τῆς προκηρύξεως τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Ὁμῆρ Βριῶνῃ ἀπαλλαγῆς. Μεταξὺ τῶν τηλεβόλων ἐκείνων εὐρίσκοντο πάντως καὶ τινὰ ἐκ τῶν δεκατεσ-» σάρων ἐκείνων, ἅτινα εἶχεν ἡ πόλις ἐπὶ τῶν ἀνισχύρων τειχῶν τῆς, ὅτε ἤμυνετο κατὰ τοῦ Ὁμῆρ Βριῶνῃ, εὐρίσκοντο πάντως καὶ τινὰ ἐκ τῶν δέκα τῶν κυριευθέντων κατὰ τὴν ἐπαίσχυντον φυγὴν τῶν περὶ τὸν πασάν, τινὰ τέλος ἐξ ἐκεί-» νων ἅτινα ἔμελλον ἔπειτα νὰ ἠχῆσωσι κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ Βύρωνος καὶ ὅτε ἡ πόλις ἠγω-» νίζετο λιπόψυχος τὸν ἔσχατον τῶν ἀγῶνων.

Ἔθνη προωρισμένα καὶ θέλοντα νὰ ζήσωσι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶσι τὰς ἐορτάς, ἀλλ' οὐδὲ τὰς ὀδύνας τοῦ παρελθόντος. Αἱ ἐορταὶ ἡμερῶν παρφηγμένων δύνανται πολλακίς νὰ διαχύσωσι χαρὰν ἐν ἡμέραις παρούσης ἐθνικῆς θλίψεως, ὡς αἱ ὀδύνας τῆς χθὲς δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ἀντὶ διδάγματος καὶ νοουθεσίας ἐν μέσῳ ἐπιλή-» σμονος εὐφροσύνης τῶν συγχρόνων.

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ.

ΧΑΡΑΛΔΟΣ

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΩΝ ΒΑΡΙΑΓΩΝ

Βυζαντινὸν Ἰστορῆμα.

(Βραβευθὲν ἐν τῷ διηγηματικῷ ἀγῶνι τῆς Ἑστίας).

Ἔστι δὲ θητοῖς εἰσελθεῖν λόγος
μέγας τῆς σῆς πορείας.
(Αἰσχ. Προμηθεύς).

Ἡ Νορβηγία τυγχάνει μία τῶν περικαλλε-» στέρων χωρῶν τῆς γῆς. Ἀπὸ τῆς 57ης μέχρι τῆς 71ης μοίρας διήκουσα, ἦτοι ἀπὸ τοῦ ἀκρω-» τηρίου Λινδενσάας μέχρι τοῦ Βορείου, ἐκτείνει μακροτάτην παραλίαν εἰς τὰς κραταιὰς περι-» πτύξεις τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὤκεανοῦ καὶ τῆς πε-» πηγμένης θαλάσσης. Μανιωδῶς ἐπέρχονται τὰ κύματα κατὰ τοὺς ἀτελευτήτους χεიმῶνας τῶν ἀνηλίων ἐκείνων κλιμάτων, καὶ σὺν τῇ παρε-» λείψει τῶν αἰῶνων, δάκνοντα καὶ καταβιβρώ-» σκοντα, κατέταμον τὰς ἀπορῥῶγας ἀκτὰς εἰς μυρίους κολπίσκους, τὰς περιωνύμους φιάδας, ὧν πολλαὶ εἰσέδυσαν βαθέως ἐντὸς τῶν γαιῶν, καὶ ἀνεκκαλήτους ἡμφιέσθησαν φυσικὰς καλ-» λονάς.

Ἐκεῖ κοιμῶνται μειδιῶντα νάματα, ἅτινα μόλις ρυτιδοῖ μελωδικὸς φλοῖσθος, καὶ ἡρέμα διολισθαίνει τὸ ἀκάτιον τοῦ ναυτίλου παρὰ τοὺς πόδας μελανῶν βράχων, οὓς ἐνιαχοῦ καλύπτει μανδύας παρθένων ὄσων, καὶ ὧν μαρμαίρου-» σιν εἰς τὰς ἔσπερινὰς ἀκτῖνας αἱ χιονοσκεπεῖς κορυφαί. Τοσοῦτον δὲ στενακί εἰσιν αἱ κατάφρα-» κτοι αὐταὶ θάλασσαί, ὥστε οἱ ἐκατέρωθεν τε-» ράστιοι ὄγκοι, διαρκῶς ἀλλήλους περιπτυσσό-» μενοι, ἀντιτάσσουσι τῷ ταράττοντι τὰς ἐρημίας ἐκείνας γρανίτειον πρόχωμα, ὅπερ ἐν τούτοις καταπετάννυται βαθμηδόν, δίκην θεατρικῆς αὐλαίας, καὶ ἀνελίσσει πρὸ τῶν ἐκπλήκτων αὐ-» τοῦ ὀφθαλμῶν νέαν ἀπαράμιλλον σκηνογραφίαν.

Πράγματι δὲ ἀνεξάντητά εἰσι τὰ μέσα, δι' ὧν ἡ θεῖα Πρόνοια ἐπιδιώκει τὴν εὐμάρειαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνῷ ἡ ἀγρία ἐκείνη χώρα, διαρκῶς ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ἐπιθέσεις τοῦ τε Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Αἰόλου, φαίνεται ἀκατοίκητος, ἀναριθμητος πληθὺς νησιδίων, πρὸ τῶν ἀκτῶν ἐγκατεσπαρμένη, καὶ πρὸς βορρᾶν, ὅπου αὖξει ὁ κίνδυνος, συμπυκνωμένη, ἀποκορῶει, δίκην θώρακος, τὰς βιαιοτέρας τῆς θεῆλλης ὄρμας, καὶ καταλείπει ἐλευθέραν τὴν διόδον εἰς μόνας τὰς εὐώδεις ὑπερποντίους αὖρας. Οὐδ' ἀρκεῖ τοῦτο· θερμὸν ὕδατος ρεῦμα, ἐναποθη-» κεῦσαν εἰς τὰς γελοέσσας ἐκτάσεις τοῦ Μεξικα-» νικοῦ κόλπου τὰς φαιδράς τοῦ Φοίβου ἀκτῖνας, διέρχεται εἶτα τὸν Ὤκεανόν, μεγαλοπρεπῆς ὄντως ἐνουγρόβιος ποταμός, καὶ παραπλέον τὰς δυσρίγους Σκανδιναυκῆς ὄχθας, διαχέει περίξ τὸ θάλαπος καὶ τὴν ζωὴν, ἐνῷ συνάμα παρακωλύει τὴν κάθοδον τῶν πλωτῶν τοῦ πόλου παγετῶν.

Οὗτος ὁ λόγος δι' ὃν ὑπὸ τὴν διάτρητον σκιὰν τῆς ὀρεσιβίου πίτυος, τῆς ἐλάτης, καὶ τῆς δρυός, καταστρώννεται μέχρις αὐτῆς τῆς 70ῆς μοίρας ὑπόχρυσος τάπησ τῶν δώρων τῆς Δήμητρος, ἐνῶ ἡ πόλις τοῦ Βέργεν, ἡ βορειοτάτη ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἡπείρου, τρυφᾷ τὸν χειμῶνα ὑπὸ τὴν ἐπὶ ἥρειαν κλίματος παρεμφεροῦς πρὸς τὸ δωρηθῆν ἐἰς τὴν εὐτράπελον Πέστην.

Ἀπὸ δὲ τῆς παραλίας τὸ ἔδαφος ὑψοῦται ταχέως πρὸς τὴν ἐκτενῆ ὄροσειράν, ἣτις, δίκην σπονδυλικῆς στήλης, διατέμνει τὴν Σκανδιναυικὴν Χερσόνησον, καὶ χωρίζει τὴν Νορβηγίαν τῆς Σουηδίας. Ἀπαραλλάτως καθήκουσι καὶ τὰ ὄρη Ἀπεννίνα δι' ὅλου τοῦ μήκους τῆς Ἰταλίας, ἀλλ' ἐκεῖ φύεται ἡ δάφνη καὶ ἡ ἐλαία, ἐκεῖ κρύπτεται ἐν ἐκάστη χαράδρᾳ εὐθυμος πολίχνη, ἐνῶ αὐστηρότεροι ἀλλ' ἄμα καὶ ἀγνότεροι εἰσιν αἱ τοῦ βορρᾶ καλλοναί. Τὰ Σκανδιναυικὰ ὄρη σχηματίζουσιν, εἰς ὕψος ἐνεακοσίων μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, διαρκῆ ἄλυσιν εὐρέων ὄροπέδιων, τῶν περιπύστων Kjölen, ὑπὲρ ἃ πυργοῦνται, δίκην ὑπερφάνων θόλων, αἱ ὑψηλότεροι κορυφαί, καλοῦμεναι Tjell. Τὴν κυριωτάτην ἐξ αὐτῶν, τὴν Σνοχάτταν, στέφει εἰς ὕψος δισχιλίων τριακοσίων μέτρων διαρκῆς διάδημα μελανῶν νεφῶν, μετὰ δούπου συγκρουομένων, καὶ ἀναφλεγόμενων ὑπὸ τὰς ἐκλάμψεις τῶν κεραυνῶν, οἵτινες πλήττουσι τὰς πέριξ ὑψικαρήνους ἄκρας. Κοσμοῦσι δὲ τῶν ὄροπέδιων τὰ πλεῖστα λίμναι, τὸν αἰθέρα μόνον κατοπτρίζουσαι, καὶ ὧν ἓναι ἀμιλλῶνται κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς μικροῦς πόντους, ἐνῶ ἄλλαι, διακλαιούσαι τὸ περιβάλλον αὐτὰς μαρμαρινὸν πλαίσιον, ὁμῶς πρὸς τὰς πεδιάδας, καὶ ἀφοῦ κατακρημνισθῶσιν ἐκ τῶν ὄρων εἰς σειρὰν ὄλην μυκομένων καταρράκτων, θέουσιν, ὡς βαθυδίνας πλέον ποταμοί, μέχρι τῆς ἐγγυτέρας φιορδης, καὶ καταλείβουσι τὰ σαπφείρινα νάματα ἐπὶ τῆς σμαραγδῶδους λεκάνης τῆς ἐσωτερικῆς ἐκείνης θαλάσσης.

Τοιαύτη ἡ περικαλλῆς χώρα, ἐν ἣ εὐρίσκομεν κατὰ τὰς πρώτας τῆς ἱστορίας μαρμαρυγὰς ἐγκατεστημένους ἤδη τοὺς ἀργότερον περιθρυλλήτους Νορμαννοὺς, ἢ ἄνδρας τοῦ βορρᾶ, ἔθνος Γερμανικόν, κατακλύσαν ἰδίως τὰ παράλια, καὶ πρὸ αὐτοῦ διῶξαν τοὺς γηγενεῖς Ἑσκιμῶους καὶ Λάπωνας. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἔζων οἱ Νορμαννοὶ κατατετημένοι εἰς πατριὰς, ὧν προΐσταντο οἱ διαρκῶς διαπληκτιζόμενοι Ἴαρλοι, ἢ Μεγιστᾶνες, ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ 8ου αἰῶνος ὁ Βασιλεὺς Χαλφθάνος, κατατροπώσας τοὺς πλείστους ἐξ αὐτῶν, ἴδρυσεν σπουδαῖον Κράτος πρὸς νότον τῆς Χερσονήσου, ἣν ὀλίγον ἀργότερον καθυπέταξε πᾶσαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Χαράλδος ὁ Χαροφάγρος ἢ Ἀβροκόμης.

Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐξώθησαν ἐν τούτοις

ικανὸν τοῦ πληθυσμοῦ μέρος εἰς ἀποδημίαν, καὶ τότε ἢ ἀνεκαλύφθησαν ἢ σπουδαίως ἀπικίσθησαν ἡ Ἰσλανδία, αἱ Φαρῶαι νῆσοι, αἱ Ὀρκαδες, καὶ αἱ Σχετλανδικαί.

Ἀφ' ἐτέρου ὅμως ἠδραιώθη ἐν Νορβηγίᾳ ἡ ἔννομος τάξις, καὶ θανόντος μετὰ μικρὸν τοῦ Χαράλδου, τὸ Κράτος κατετήθη μεταξὺ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἀνεγνώρισαν ὡς προεξάρχοντα Βασιλεῖα τὸν πρωτότοκον Ἐρῖχον, τὸν ἐκ τῆς ἀπανθρωπίας αὐτοῦ μετ' ὀλίγον ἐπικληθέντα «αἰματόφυρτον πέλεκυν.» Καὶ πράγματι οὗτος, ταχέως ἐπιτεθεὶς κατὰ τῶν ἀδελφῶν, καθήρесе καὶ κατέσφαξε πάντας, ἀλλ' ἐπιχειρήσας μετὰ τοῦτο τὴν κατάργησιν τῶν εἰς τοὺς Ἴαρλους ἀπομεινάντων προνομίων, προεκάλεσε γενικὴν ἐξέγερσιν, ὑφ' ἧς ἀνετράπη.

Οἱ Ἴαρλοι ἐκάλεσαν τότε ἐξ Ἀγγλίας, ὅπου ἀνετρέφετο ἐν τῷ βασιλικῷ οἴκῳ, τὸν νεώτερον ἀδελφὸν Χάκον τὸν Ἀγαθόν, ὅστις βασιλεύσας ἀπεπειράθη, ἀλλὰ μετ' ἐλαχίστης ἐπιτυχίας, τὴν ἐν Νορβηγίᾳ διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, οὐ ἠσπάζετο τὰ δόγματα, προσφάτως ἐν Ἀγγλίᾳ εἰσαχθέντα.

Ὁ ἐνάρετος οὗτος Ἀναξ ἐφονεύθη κατὰ τὸ 951 μαχόμενος πρὸς τὰ τέκνα τοῦ Ἐρῖχου, καὶ ὡς διάδοχον ἔσχε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Χάκον τὸν Ἀφνειόν, ὅστις ἐν τούτοις, ὅπως κατισχύση τῶν ἀντιπάλων, ἐτέλεσε φόρον εἰς τοὺς Δανούς. Ἀλλ' ὀλίγα ἔτη διήρκεσεν ἡ κατάστασις αὕτη, καθ' ὅσον ἄμα ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας Χαράλδος ὁ Κυανόδους ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Γερμανοῦ Αὐτοκράτορος Ὁθωνος τοῦ Α', ἡ Νορβηγία ἐπανετίθησε τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς.

Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1000, Ὁλάφος ὁ Τρυγγβάσων ἐπέδιωξε καὶ αὐθις τὴν ἐχριστιάνισιν τῶν Νορμαννῶν, ἣν συνετέλεσε διὰ ποικίλων βιαιοπραγιῶν ὁ ἀπὸ τοῦ 1017 — 1030 βασιλεύσας ὁμώνυμος αὐτοῦ Ὁλάφος ὁ Πολύσαρκος. Ὁ Ἀναξ οὗτος, πλὴν τῆς Ἰσλανδίας καὶ τῶν Ὀρκαδῶν, κατέκτησε καὶ τὴν Σκωτίαν· μαθὼν δὲ μετ' ὀλίγον ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας Κνουτος ὁ Μέγας, ὁ τῆς Ἀγγλίας κατακτητῆς, καὶ πρὸ μικροῦ ὑποστηρίξας τοὺς ὑπὸ τὸν βασιλικὸν ζυγὸν σφαδάζοντας Ἴαρλους, ἀπῆρχετο ὡς προσκυνητῆς εἰς τὴν Ρώμην, συνονήθη μετὰ τοῦ συγγάμβρου αὐτοῦ Βασιλέως τῆς Σουηδίας, καὶ τὴν Δανίαν ἐπέδραμεν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ Κνουτος, ἀφοῦ παρέστη ἐν Ρώμῃ εἰς τὴν στέφιν τοῦ Γερμανοῦ Αὐτοκράτορος Κογράδου τοῦ Β', καὶ παρ' αὐτοῦ ἔλαβεν ὡς μικρὸν φιλοδώρημα τὸ Σλέσβιχ, ἐπανεκάμψεν εἰς τὰ ἴδια, ἐκεῖ δὲ μαθὼν τὴν ἐπιβουλὴν τῶν ὑπερθαλασίων γειτόνων, ἐπεμψε κατὰ τοῦ Ὁλάφου κραταιὰν στρατίαν, ἣτις κατετρόπωσεν αὐτόν, καὶ ἀνεστήλωσε τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἴαρλων. Ὁ Ὁλάφος ἐν τούτοις, ἀφοῦ ἐπλανήθη ἐπὶ τέσσαρα

ἔτη ἐξόριστος, ἐπεφάνη καὶ αὖθις κατὰ τὸ 1033 μετὰ νέων δυνάμεων ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς πατρίδος, καὶ τοῦ Κνούτου σπεύσαντος ἀμέσως, συνεκροτήθη μάχη κρίσιμος ἐν Στοκλεστάδῃ, ὅπου ἔπεσεν ὁ Νορμαννὸς Ἄναξ διὰ χειρὸς τοῦ θανασίμου αὐτοῦ ἐχθροῦ. Ὁ δὲ Κνούτος ἔπεμψε τότε ὡς ἀντιβασιλέα εἰς Νορβηγίαν τὸν ἴδιον υἱὸν Σύενον τὸν νεώτερον, ὃν ἀπεδιώξεν αὖθις κατὰ τὸ 1035 ὁ τοῦ Ὀλάφου υἱὸς Μάγνος. Ἀργότερον, ἦτοι κατὰ τὸ 1164, κατετάχθη ὁ Ὀλάφος εἰς τὴν χορείαν τῶν ἁγίων, ἐνεκα τῶν πρὸς διαδόσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ προσπαθειῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνεγνωρίσθη συνάμα ὡς πατρῶν τῆς Νορβηγίας ἢ φαντασία τῶν μεταγενεστέρων, καὶ ἡ χιλιόστομος παράδοσις, διαρκῶς ἔκτοτε παρεμόρφωσαν, καὶ διὰ ποικίλων μύθων διεκόσμησαν, τὴν βιογραφίαν τοῦ ἐστεμμένου Ἀποστόλου.

Καὶ τοιαῦται μὲν ἐν ἄκρᾳ συμπύξει, αἱ ἐσωτερικαὶ τῆς Νορβηγίας περιπέτειαι, ἄχρι τῆς ἐν λόγῳ ἐποχῆς· ἀλλ' ἰδίως περιβόητοι ἀπέβησαν οἱ Νορμαννοὶ ἐνεκα τῶν διὰ θαλάσσης ἀπαύστων αὐτῶν εἰς τὰς γείτονας, καὶ εἰς μακρυσμένας ἔτι χώρας, ἐπιδρομῶν. Ἡ ἀφορία τοῦ πατρίου ἐδάφους, καὶ ἡ πληθὺς τῶν κολπίσκων καὶ κρησφυγέτων, τῶν καταλλήλων πρὸς ἐξάρτυσιν τῶν πλοιαρίων καὶ παρασκευῆν τῆς ἐπιβουλῆς, ἐξώθησαν τοὺς κατοικοὺς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων πρὸς τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον, καὶ μετέτρεψαν αὐτοὺς εἰς δεινοὺς ὄντως θαλασσοπόρους. Μικρὰ καὶ ἄνευ καταστροφῆς ἦσαν τὰ σκάφη αὐτῶν, ὥστε οὐ μόνον κατὰ τῶν ἀκτῶν ἐπετίθεντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ποταμοὺς ἀνέπλεον, καὶ τὰ πλοιαρία πολλάκις ἐπ' ὤμου μετεκόμιζον, ὅπως συντάμωσι τὴν ὁδὸν ἐφορμῶντες δ' αἰφνης, καὶ λεηλατοῦντες χωρία καὶ κώμας, ἀπῆρχοντο αὖθις μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος, ἧτις ἐματῆι οὐκ ἔστιν ἀντίστασις.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀτρομήτων τούτων πειρατῶν, οἱ λεγόμενοι Βίκιγκες, ἦτοι γενναῖοι, ἦσαν συνήθως μνησίοντες Ἰάρολοι, ἢ νεώτεροι τῶν Μεγιστάνων υἱοί, τῆς πατρικῆς κληρονομίας ἐξαιρούμενοι, καὶ ἀκατασχέτως φερόμενοι πρὸς τὸν βίον ἐκεῖνον, τὸν πλήρη ποιήσεως καὶ κινδύων. Οὐδ' ἐχρησίμευεν ὡς μόνον δέλεαρ ὁ πόθος τῶν ἀθροισμένων θησαυρῶν πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Τὸ ἐλαττήριον ἦν εὐγενέστερον, καὶ τοὺς πλείστους παρέσυρεν ἢ δίψα τῶν μυθωδῶν ἄθλων καὶ τὸ κλέος, δι' ὧν ταῦτα ἡμείβοντο καθ' ἅπαντα τὸν βορρᾶν. Ἄλλως τε τὸ φαινόμενον τοῦτο οὐδόλως τυγχάνει πρωτοφανές, καθ' ὅσον αἱ ἀρχαὶ τοῦ δικαίου ἀμυδρῶς τότε μόνον ὑπέφωσκον, καὶ ἄγνωστα ἦσαν εἰσέτι τὰ διεθνή νόμιμα, οὕτως ὥστε ἡ πειρατεία καὶ ἡ λεηλασία λαῶν ξένων θεωρεῖτο οὐ μόνον θεμιτή, ἀλλὰ καὶ περιδοξός.

Ἦν δὲ πράγματι ἡρωϊκὸς ὁ βίος ἐκεῖνος, καὶ

αὐστηρότατοι οἱ διέποντες αὐτὸν νόμοι. Ὁ Βίκιγξ προσέβαλλε πᾶν ἐπιφανόμενον πλοῖον, καὶ οὐδέποτε ὑπεχώρει. Ἐκ δύο συγκρουομένων Βίκιγκων ὁ εἰς ἐπομένως κατεστρέφετο· ἀλλ' οἱ ἔμποροι, εἰάν ὑπέκυπτον, ἀπεθιβάζοντο εἰς τὴν ἐγγυτέραν ξηρὰν, καὶ ὁ νικητὴς παρελάμβανε τὴν λείαν. Ἐζῶν δὲ οἱ ἄνδρες διαρκῶς ἐπὶ τῶν κυμαινομένων αὐτῶν σκαφιδίων.— «Ἐκεῖνος μόνος καλεῖται Βίκιγξ, λέγει ἐν τῶν ἐνευαλίων αὐτῶν ἀσμάτων, ὅστις οὐδέποτε κατεκλίθη ἐπὶ ἀσαλεύτου ἐδάφους, οὐδὲ εἶδεν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὰς καπνηλάς δοκοὺς χειρσαίας ὀροφῆς.»—

Ἄλλὰ παραθέσωμεν μᾶλλον τὸν ῥομαντικὸν τοῦτον κώδικα, ἔχοντα ὡς ἐξῆς:

— «Μὴ ταυῆς σκηπὴν περὶ τὸ πλοῖον. Μὴ ὑπνώττης ἐντὸς οἴκου· ἐχθροὶ κρύπτονται ὅπσθεν ἐκάστης θύρας.

Κοιμοῦ ἐπὶ ἀστραπτούσης ἀσπίδος, κρατῶν τὴν ῥομφαίαν, καὶ σκέπην ἔχε τὸν οὐρανόν.

Βραχεῖα ἢ σφῦρα τοῦ ἀπροσμάχου Θῶρ, καὶ κοπτερόν τὸ ξίφος τοῦ Φρέυρ· καὶ εἰς σὲ ἀρκοῦσι τὰ ὄπλα ταῦτα. Ὅρμα τολμηρός, καὶ ἡ νίκη σοὶ μειδιά.

Ὅτε μαίνεται ἡ θύελλα, ἀναπετάννυε τὸ ἴστιον. Ἄφατος ἢ ἐπὶ τῆς ἀγρίας θαλάσσης τρυφή. Πέτα, πέτα ἐμπρός· ὁ συμπύσσω δειλός. Πρὶν συμπύξεις, καταποντίσθητι.

Φίλει ἐπὶ τῆς ξηρᾶς τὴν περικαλλῆ κόρην, ἀλλ' ἄφες ἐκτὸς τοῦ πλοῖου καὶ αὐτὴν τὴν ἐπέραστον ὡς ἡ Θεὰ τοῦ κάλλους Φρέια. Οἱ λακκίσκοι τῶν παρειῶν εἰσὶ παγίδες φοβεραὶ, καὶ οἱ χρυσοὶ βόστρυχοι ἄρκυς ἀμείλικτος.

Οἶνον πίνει ὁ Ἄλφατερ Ὀδίν· καὶ σὺ ζήτει τὴν εὐθυμίαν, πλὴν σώας διατῆρει τὰς φρένας. Καταπίπτων ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εὐχερῶς ἀνεγειρεσαι· ἀλλ' ὑπὸ τὸ πλοῖον σοὶ τείνει τὰς ἀγκάλας ἢ ἀφρόκολπος Ῥάνα.

Φεῖδου τοῦ πελιδνοῦ ἐμπόρου, ὅστις σοὶ ἀποτίει τὰ ὀφειλόμενα. Ἐπλάσθης Βασιλεὺς τῆς θαλάσσης, ἐκεῖνος δούλος τοῦ κέρδους, καὶ ὁ χάλυψ σου ἀνώτερος τοῦ χρυσοῦ.

Διὰ τῶν κύβων μέριζε τὴν λείαν ἐπὶ τοῦ καταστροφῆς καὶ φέρε τὸ πεπρωμένον. Ἄλλ' ὁ Βίκιγξ ἄπεχε πάσης ἀμοιβῆς· δι' αὐτὸν ἢ δόξα καὶ ἡ τιμὴ.

Ἴδου ἄλλου Βίκιγκος πλοῖον. Ὅρμα εἰς τὴν ἐπίβασιν, καὶ φοβερὰ ἔστω ἡ σύρραξις τῶν ἀσπίδων. Ἐὰν ὀπισθοχωρήσης μίαν μόνην τρίχα, ὁ Αἴγρηρ σὲ ἀποκρηττεῖ. Ὁ νόμος ἀπαραγράφτος.

Ἔσο ἐν τῇ νίκῃ μέτριος· ὁ παραδίδων τὸ ξίφος ἱερός. Πείθου εἰς τὴν φωνὴν τοῦ περιτρόμως προσπίπτοντος. Κακοῦργος ὁ σκληρῶς ἀπαρνούμενος.

Αἱ πληγαὶ εἰσι χαρὰ τοῦ Βίκιγκος, καὶ σέμνωμα κάλλιστον αἱ οὐλαὶ εἰς τὸ πρόσωπον. Ἄφες

ἐλευθέραν τοῦ αἵματος τὴν ῥοήν. Πρὸ τῆς ἐσπέρας μὴ θέσης ἐπίδεσμον, ἐὰν πράγματι Νορμαννίς σ' ἐγέννησε». —

Τὴν θάλασσαν ἐφανατίζοντο οἱ Βίκινγκες πλήρη γιγάντων καὶ ἄλλων ὑδροβίων τεράτων· διὸ καὶ δράκοντας ἐκάλουν τὰ κελύφη αὐτῶν, ἐξ ὧν τὰ μάλλον περιώνυμα ἐμυθολογούντο ὡς αὐτομάτως ἐπὶ τῶν κυμάτων ἱπτάμενα, καὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιτιθέμενα, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ περίπτωσις ναῦς τῶν Φοιαίκων. Ἦσαν δὲ τόσοι μικρὰ τὰ σκαφίδια ταῦτα, ὥστε μία ἐπιδρομῆς συμμορία ἐπέβαινε συνήθως πολλῶν ἑκατοντάδων.

Καὶ ἀναφέρονται μὲν οἱ Βίκινγκες κατὰ χρόνους ἀρχαίους, ἀποτελοῦντες ἴσως τὸ ἔσχατον λείψανον τῆς μεγάλης μεταναστεύσεως τῶν ἐθνῶν, ἀλλ' ἰδίως ἐθαλασσοκράτησαν ἀπὸ τοῦ 9ου μέχρι τοῦ 12ου αἰῶνος, ὅτε οὐ μόνον τὸν τρόμον ἐνέσπειραν διὰ τῶν ἀπαύστων αὐτῶν ἐπιδρομῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀληθεῖς προέβησαν κατακτήσεις, καὶ διὰ τῆς ἰδρύσεως Κρατῶν ἰδίων οὐσιωδῶς ἐπέδρασαν εἰς τὴν διάπλασιν τῆς μεσαιωνικῆς Εὐρώπης.

Οὕτως ἤδη κατὰ τὸ ἔτος 841 τοιαῦτα τινα στίφη ἐξεπόρθησαν τὰς Ῥέννας καὶ τὴν Τούρσην ἐπολιόρκησαν, διότι διαχειμαζόμενα πλέον εἰς τὰ παράλια καὶ ληστεύοντά τοὺς ἀναγκαίους ἵππους, εἰσεχώρουν κατὰ τὸ ἕαρ εἰς τὰ ἐνδότερα. Συγχρόνως ἕτεροι συμμορίαὶ κατέλαβον τὴν Νάντην, ἐλεηλάτησαν τὰ Βαρδίαλα, καὶ ἠπέλησαν τὴν Τολῶσαν. Αὐτὴ τῶν Παρισίων ἡ πόλις, τρίς κατακτηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀκαθέκτων ἐπιδρομῶν, κατὰ τὸ 845, 857 καὶ 861, μόλις δι' ἄδρῶν λύτρων ἐξηγόρασε τὴν σωτηρίαν. Κατὰ δὲ τὸ 859 ἐλεηλατήθησαν ἡ Νίμη καὶ ἡ Ἀρλεσία, ἐνῶ ἕτερα στίφη ἐδῆουν ἐν Ἰβηρίᾳ τὴν Σεβίλλην καὶ Λισσαβῶνα, ἐν Ἰταλίᾳ τὴν Σπέτζιαν καὶ Πίζαν, καὶ τέλος ἄλλα τὰς Ἑλληνικὰς τοῦ Αἰγαίου νήσους καὶ αὐτὴν τὴν Μικρασίαν.

Ἐν Γερμανίᾳ οἱ Βίκινγκες εὗρον κατ' ἀρχὰς δεινοὺς ἀντιπάλους, τοὺς Φρεισίους καὶ Σάξονας ἀλλ' οὐχ ἤττον καταυλισθέντες παρὰ τὴν Γάνδην καὶ τὰς Μαλίνας, κατέστρεψαν, ἅμα θανόντος Λουδοβίκου τοῦ Τεύτανος, πολλὰς τῶν παραρρήνειων πόλεων, ἐν αἷς τὰς Τρέβας, τὴν Ἀντθέρπην, τὴν Οὐτρέχτην, τὸ Ἀκουσγρانون. Κατὰ δὲ τὸ 887 Κάρολος ὁ Πολύσαρκος ἐξηγόρασε παρ' αὐτῶν καὶ αὐτὴ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Παρισίων, καὶ ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ἀρνούλφος ἐπήγγεικεν αὐτοῖς τέλος τοιαύτην πανωλεθρίαν, ὥστε οὐδ' ὄλως ἐφάνησαν πλέον πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἄλλ' ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὸ 911 εἰς τῶν Βικίγκων, ὁ Ρόλλος, νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα Καρόλου τοῦ Ἡλιθίου, ἔλαβεν ὡς προῖκα τὴν Νορμανδίαν, καὶ ἀσπασθεὶς τὸν χριστιανισμόν, ἱδρυσεν τὸ ἐκεῖ περιώνυμον Κράτος.

Ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ Βίκινγκες ἐπεφάνησαν τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἐποχὴν Ἐγβέρτου τοῦ ἐκ Βεσε-

ξίας, καὶ τοσοῦτον ὀλοσχερῶς κατέλαβον τὰς Ἀνατολικὰς τῆς Μεγαλονήσου ἀκτὰς, ὥστε ἀργότερον ὁ Μέγας Ἀλφρέδος, καίτοι κατατροπώσας ἐν Ἐδδιγκτῶνι τὸν ἡγέτην αὐτῶν Γουθρούνον, ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ μόνον τὴν τέλεσιν φόρου, καὶ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ἱεροῦ βαπτίσματος. Ἄλλ' ἀφ' ἑτέρου ἀνακτῆσας μετ' ὀλίγον τὸ Λονδίον καὶ τὴν Ῥογγεστέρην, οἰκοδομήσας παράκτια φρούρια, καὶ στόλον ἱκανὸν ναυπηγήσας, παρέκώλυσε τὰς νέας ἐπιδρομὰς, ἐξ οὗ ἐπῆλθε μακρὰ ἡρεμία. Ἀλλὰ κατὰ τὸ 1014 οἱ Δανοὶ, ἐκδιώξαντες τὸν Ἀγγλοσάξονα Ἐθελρέδον, ἐβασίλευσαν καὶ αὐθις τῆς Ἀγγλίας μέχρι τοῦ 1041, καὶ ἀποκατίστη μὲν πάλιν τότε ἡ ἰθαγενὴς δυναστεία, ἀλλ' ἀργότερον, θανόντος τοῦ Βασιλέως Ἐδουάρδου, καὶ ἀκαθέκτως ἐπιτεθέντος Γουλιέλμου τοῦ Κατακτητοῦ, ἐπῆλθεν ἡ ὀριστικὴ κατάλυσις τοῦ Ἀγγλικῆς θρόνου ὑπὸ τῶν Νορμανδῶν, δι' ὧν ἐδημιουργήθη ἡ ἄχρι τοῦδε ὑφισταμένη τῶν πραγμάτων κατάστασις.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

Η ΝΕΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΓΕΩΡΙΟΥ ΠΡΑΓΑΜΑ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

Παλαιὰ Βυζαντινὴ ἐκκλησία πολλοῦ λόγου ἀξία ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης, τῆς τε οἰκοδομικῆς καὶ τῆς κοσμηματικῆς, ἀνευρέθη πρὸ 24 ἡμερῶν εἰς βάθος ἐνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου ὑπὸ τὴν γῆν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς οἰκίας τοῦ Ἰουδαίου ἱατροῦ κ. Sadok (συνονικία *Μπαλάτ*).

Τὸ νῦν φαινόμενον κτίριον ἀποτελεῖ τὸ ἄνω μέρος τοῦ ὅλου, εἶνε δὲ ἐκ τετραγώνων πλίνθων (30, 40 καὶ 50 ἑκατ. τοῦ μέτρου) ἐπεκτισμένον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου κάτω μέρους τοῦ ἐν τῇ γῇ εἰσέτι κεχωσμένου καὶ φλοδομημένου ἐκ μαρμάρων καὶ λίθων.

Μέρη εἶναι: α') ἡ εἰσοδος, τόξον πάχους 2 μ. 24 ἐκ. β') τὸ ἀμέσως συνεχόμενον κέντρον σχηματίζον τετράγωνον ἐφ' ἐκάστης πλευρᾶς τοῦ ὁποίου (3.36) ὑψοῦται τόξον πάχους 76 ἑκατ., τὰ τέσσαρα δὲ τόξα ὑποβαστάζουσι τὸν ἐν τῷ μέσῳ κυκλικὸν θόλον· ὕψος ἀπ' αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἐδάφους (τοῦ παλαιοῦ) ὡσεὶ 4 μέτρ. γ') τῷ ἀνατολικῷ τόξῳ συνέχεται στενοῦμενον ἐν τῷ βάθει (ἀδύτῳ) τὸ βῆμα.

Πάντα τὰ μέρη πανταχοῦ ἦσαν ψηφιδωτά· πλὴν ἄλλων ἐγκατεσπαρμένων λευψάνων, λαμπρὰ καὶ ἀνθηρὰ εἰς χρώματα καὶ ποικίλα εἰς σχήματα σφίζονται κοσμήματα ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοίχου τῆς εἰσόδου (ἐν τῷ τόξῳ), ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ τόξου τοῦ κέντρου καὶ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοίχου τοῦ βήματος.